

Pihlajalinna Terveys Oy
Kehräsaari B
33200 Tampere

ASIA

Yksityisten ympärivuorokautisten sosiaalipalvelujen tuottamista koskevan luvan muuttaminen ja ilmoituksenvaraisten sosiaalipalvelujen rekisteröinti

HAKIJA/PALVELUJEN TUOTTAJA

Pihlajalinna Terveys Oy
Kehräsaari B
33200 Tampere

Y-tunnus: 2303024-5

HAKEMUS

Hakija on pyytänyt yksityisten ympärivuorokautisten sosiaalipalvelujen tuottamiseen myönnetyn luvan muuttamista siten, että Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto (Valvira) hyväksyisi uuden toimintayksikön sekä rekisteröisi ilmoituksenvaraisen toiminnan seuraavasti:

Juupajoen vanhainkoti

(OID-tunnus: 1.2.246.10.23030245.10.40)

Rivikaarre 3
35500 Korkeakoski

Tuotettavat palvelut:

Luvanvaraiset palvelut/ Laitoshoito/ Ympärivuorokautinen laitoshoito - vanhukset:

22 asiakaspaikkaa

Toimintayksikön vastuuhenkilö:

Lahtinen Terhi, sairaanhoitaja AMK

Tehtävä yksikössä: vastaava hoitaja

Henkilökunnan määrä yhteensä: 15,80

Hallintohenkilöt yhteensä: 0,40, joista

omat: 0,40

ostopalvelut: 0,00

Hoito-, kasvatus- ja kuntoutushenkilöt yhteensä: 13,40, joista

omat: 13,40

ostopalvelut: 0,00

Tuki- ja muut henkilöt yhteensä: 2,00, joista
omat: 1,10
ostopalvelut: 0,90

**Ilmoituksenvaraiset palvelut/ Asumispalvelut/ Palveluasuminen -
vanhukset:**

9 asiakaspaikkaa

Henkilökunnan määrä yhteensä: 4,00

Hallintohenkilöt yhteensä: 0,20, joista
omat: 0,20
ostopalvelut: 0,00

Hoito-, kasvatus- ja kuntoutushenkilöt yhteensä: 3,00, joista
omat: 3,00
ostopalvelut: 0,00

Tuki- ja muut henkilöt yhteensä: 0,80, joista
omat: 0,40
ostopalvelut: 0,40

LAUSUNNOT, SELVITYKSET JA TARKASTUKSET

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston tarkastuskertomus 12.12.2014 ja lausunto 29.12.2014

Juupajoen kunnan lausunto 30.9.2014 ja kunnanjohtajan tarkennus ko. lausuntoon 14.10.2014

Kangasalan kunnan ympäristöterveysvalvonnan tarkastuspöytäkirja 26.11.2013

Pirkanmaan pelastuslaitoksen yleisen palotarkastuksen pöytäkirja 9.5.2014

Pihlajalinna Terveys Oy ei ole käyttänyt sille varattua tilaisuutta lausua aluehallintoviraston antamasta tarkastuskertomuksesta.

VALVIRAN RATKAISU JA PERUSTELUT

Ratkaisu

Valvira hylkää Pihlajalinna Terveys Oy:n muutoslupahakemuksen koskien Juupajoen vanhainkoti – toimintayksikköä.

Valvira päättää, että lupahakemuksen yhteydessä rekisteröitäväksi ilmoitettuja sosiaalipalveluja ei talleteta yksityisten palvelujen antajien rekisteriin.

Perustelut

Suomen perustuslain 10 §:n mukaan jokaisen yksityiselämä, kunnia ja kotirauha on turvattu. Perustuslain 22 §:n mukaan julkisen vallan on turvattava perusoikeuksien ja ihmisoikeuksien toteutuminen.

Yksityisistä sosiaalipalveluista annetun lain 1 §:n mukaan lain tarkoituksena on varmistaa, että yksityisiä sosiaalipalveluja käyttävän asiakkaan oikeus laadultaan hyviin sosiaalipalveluihin toteutuu.

Lain 4 §:n 1 momentin mukaan toimintayksikössä tulee olla riittävät ja asianmukaiset toimitilat ja varusteet sekä toiminnan edellyttämä henkilöstö. Toimitilojen tulee olla terveydellisiltä ja muilta olosuhteiltaan siellä annettavalle hoidolle, kasvatukselle ja muulle huolenpidolle sopivat.

Yksityisistä sosiaalipalveluista annetun lain 10 §:n 1 momentin mukaan lupa myönnetään palvelujen tuottajalle, jos sen toimintayksiköt täyttävät 4 §:ssä säädetyt edellytykset ja joka kykenee asianmukaisesti vastaamaan taloudellisista velvoitteistaan. Lupa voidaan pykälän 2 momentin mukaan liittää asiakasturvallisuuden varmistamiseksi välttämättömiä ehtoja palvelujen määrästä, henkilöstöstä, tiloista ja laitteista ja tarvikkeista sekä toimintatavoista.

Lain 11 §:n 1 momentin mukaan yksityisten sosiaalipalvelujen tuottajan, joka tuottaa muita kuin ympärivuorokautisia sosiaalipalveluja, on tehtävä kirjallinen ilmoitus toiminnasta ennen sen aloittamista tai olennaista muuttamista. Lain 27 §:n 1 momentin mukaan lupaviranomainen päättää 11 §:ssä tarkoitettua ilmoituksenvaraista palvelua koskevien tietojen tallettamisesta rekisteriin.

Ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista annetun lain (jäljempänä vanhuspalvelulaki) 14 §:n mukaan kunnan on toteutettava iäkkään henkilön arvokasta elämää tukeva pitkäaikainen hoito ja huolenpito ensisijaisesti hänen kotiinsa annettavilla ja muilla sosiaali- ja terveydenhuollon avopalveluilla. Palvelut on sovittava sisällöltään ja määrältään vastaamaan iäkkään henkilön kulloistakin palveluntarvetta.

Vanhuspalvelulain 22 §:n mukaan palveluntuottajan on huolehdittava siitä, että iäkkäiden henkilöiden käytössä olevat palvelujen tuottajan toimitilat ovat riittävät, turvalliset, esteettömät, kodikkaat sekä muutenkin olosuhteiltaan sopivat heidän tarpeisiinsa nähden.

Sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetun lain 4 §:n mukaan asiakkaalla on oikeus saada sosiaalihuollon toteuttajalta laadultaan hyvää sosiaalihuoltoa ja hyvää kohtelua ilman syrjintää. Asiakasta on kohdeltava siten, ettei hänen ihmisarvoaan loukata sekä että hänen vakaumustaan ja yksityisyyttään kunnioitetaan. Pykälän 2 momentin mukaan sosiaalihuoltoa toteutettaessa on otettava huomioon asiakkaan toivomukset, mielipide, etu ja yksilölliset tarpeet sekä hänen äidinkieltänsä ja kulttuuritaustansa. Lain 8 §:n 1 momentin mukaan sosiaalihuoltoa toteutettaessa on ensisijaisesti otettava huomioon asiakkaan toivomukset ja mielipide ja muutoinkin kunnioitettava hänen itsemääräämisoikeuttaan. Mainitun pykälän 2 momentin mukaan

asiakkaalle on annettava mahdollisuus osallistua ja vaikuttaa palvelujensa suunnitteluun ja toteuttamiseen. Sama koskee hänen sosiaalihuoltoonsa liittyviä muita toimenpiteitä. Asiakasta koskeva asia on käsiteltävä ja ratkaistava siten, että ensisijaisesti otetaan huomioon asiakkaan etu.

Sosiaali- ja terveysministeriön vuonna 2013 julkaiseman Laatusuositus hyvän ikääntymisen turvaamiseksi ja palvelujen parantamiseksi mukaan laitoshuoltoa toteutettaessa pyrittävä järjestämään turvallinen, kodinomainen ja virikkeitä antava elinympäristö, joka antaa mahdollisuuden yksityisyyteen ja edistää hänen kuntoutumistaan, omatoimisuuttaan ja toimintakykyään.

Sosiaali- ja terveysministeriön vuonna 2013 julkaiseman Laatusuositus hyvän ikääntymisen turvaamiseksi ja palvelujen parantamiseksi mukaan ympärivuorokautisen hoidon toimintayksiköissä asukashuoneiden, käytävien, yhteistilojen ja piha-alueiden on oltava esteettömiä ja turvallisia. Lisäksi jokaisella asukkaalla on oltava oma huone ja kylpyhuone, ellei asukas nimenomaan halua asua yhdessä toisen asukkaan kanssa. Tilojen mitoituksen on oltava riittävä asumisen laadun, tilojen joustavan ja muunneltavissa olevan käytön ja hoitohenkilökunnan työskentelyn kannalta.

Valviran ja aluehallintovirastojen lupakäytännössä on vakiintuneesti katsottu, että yksityisistä sosiaalipalveluista annetun lain toimitiloja koskevien toimintaedellytysten täyttyminen edellyttää vanhusten ympärivuorokautisissa asumispalveluissa sitä, että asuinhuoneen pinta-ala on vähintään noin 15 neliometriä ja asuinhuone on varustettu omalla saniteettitilalla. Tällöin asiakkaan oikeus yksityisyyteen ja laadultaan hyvään sosiaalihuoltoon voidaan toimitilojen puolesta toteuttaa lainsäädännössä edellytetyllä tavalla. Riittävän tilavat asuinhuoneet ovat välttämättömiä asiakasturvallisuuden ja henkilöstön asianmukaisten työskentelyolosuhteiden varmistamiseksi.

Yksityisistä sosiaalipalveluista annettua lakia sovelletaan yksityisten sosiaalipalvelujen tuottamiseen, toteuttamiseen ja valvontaan. Lain 2 luvussa on säädetty yksityisten sosiaalipalvelujen tuottamisesta (muun muassa toimintaedellytykset), ja sitä on sovellettava sekä luvan- että ilmoituksenvaraisiin sosiaalipalveluihin. Edellä tämän päätöksen perusteluissa mainittujen asiakkaan oikeuksia koskevien säännösten tarkoitus on turvata sosiaalihuollon asiakkaan oikeudet riippumatta siitä, onko hän luvan- vai ilmoituksenvaraisten sosiaalipalvelujen piirissä. Näihin seikkoihin nähden ilmoituksenvaraisten sosiaalipalvelujen, ja erityisesti asumispalveluyksikön osalta (asukkaat asuvat ja oleskelevat ympärivuorokautisesti myös palveluasumisen yksikössä), toimintaedellytyksiä on lähtökohtaisesti arvioitava vastaavalla tavalla kuin luvanvaraisten palvelujen kohdalla.

Luvanvarainen toiminta

Juupajoen vanhainkoti -toimintayksikkö on palvelujen tuottajan uusi toimintayksikkö, jossa tuotetaan vanhusten pitkäaikaista ja lyhytaikaista laitoshuoltoa 22 asiakaspaikalla siten, että pitkäaikaista paikkoja on 19 ja lyhytaikaista paikkoja kolme. Tilapäishoitopaikat on tarkoitettu muun muassa omaishoitajien vapaiden toteuttamiseksi. Toimintayksikön yhteydessä tuotetaan ilmoituksenvaraista vanhusten palveluasumista yhdeksälle

asiakkaalle siten, että kolme asukaspaikkaa sijaitsee vanhainkodin tiloissa ja kuusi paikkaa pihapiirissä olevassa erillisessä rakennuksessa.

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto on tarkastanut toimintayksikön 21.11.2014, jolloin toimintayksikössä oli 22 asiakasta. Asiakkaista 19 asiakasta oli pitkäaikaishoidossa ja kolme lyhytaikaishoidossa. Tarkastuskertomuksen mukaan asukkaat olivat fyysiseltä kunnoltaan hyvin monentasoisia vanhuksia, ja 14 asukkaalla oli vähintään keskivaikea muistisairaus. Lisäksi viidellä asukkaalla oli MRSA- ja yhdellä ESBL -tartunta.

Toimintayksikön pohjakuvien ja aluehallintoviraston lausunnon mukaan toimintayksikön toimitilat ovat yhdessä kerroksessa, ja tilat jakautuvat kolmeen erilliseen ryhmäkotiin. Asuinhuoneita on yhteensä 22, joista 11 on pinta-alaltaan noin 11,8 m², kuusi huonetta noin 13,4 m² ja kolmen huoneen pinta-ala on noin 17 m². Edellä mainittujen lisäksi on kaksi muuta huonetta, joiden pinta-alat ovat 20,4 m² ja 23,2 m². Pääosalla asuinhuoneista on liukuovin erotettu yhteinen saniteettitila viereisen huoneen kanssa. Kahdessa 13,2 neliön huoneessa on oma saniteettitila.

Aluehallintovirasto on todennut lausunnossaan, että asuinhuoneita on 22 kappaletta, jotka ovat kooltaan 11,7-23,2 m², eivätkä ne täysin vastaa yksityisistä sosiaalipalveluista annetun lain vaatimuksia. 11 kappaletta huoneista on hyvin pieniä, eivätkä ne kaikilta osin täytä turvallisuudelta ja esteettömyydeltä edellytetyjä vaatimuksia. Lisäksi aluehallintovirasto on katsonut, että asuintilojen tilajärjestely, jossa lähes kaikkien asuinhuoneiden välissä on yhteinen saniteettitila viereisen huoneen kanssa, vaarantaa asukkaiden yksityisyyden suojan ja riittävän hygienian.

Valvira toteaa, että Juupajoen vanhainkoti – toimintayksikön toimitiloja ei voida pitää yksityisistä sosiaalipalveluista annetun lain 4 §:n mukaisesti riittävinä ja asianmukaisina, ja että asiakkaan oikeus laadultaan hyvin sosiaalipalveluihin ei toteudu. Toimitiloja ei voida pitää myöskään vanhuspalvelulain 22 §:ssä edellytetyllä tavalla riittävinä, turvallisina ja muilta olosuhteiltaan sopivina asukkaiden tarpeisiin nähden. Valvira katsoo aluehallintoviraston lausuntoon viitaten, että pääosa toimintayksikön asukkaille tarkoitetuista huoneista on sekä kooltaan että varustelultaan puutteellisia eivätkä ne kaikilta osin täytä turvallisuudelta, esteettömyydeltä tai henkilökunnan asianmukaisilta työskentelyolosuhteilta edellytetyjä vaatimuksia. Valvira katsoo, että toimintayksikön asuntojen saniteettitaratkaisut vaarantavat asukkaiden perusoikeuksiin kuuluvan oikeuden yksityisyyteen. Kahden asuinhuoneen yhteiset saniteettitilat vaarantavat asiakasturvallisuutta myös hygieniasyistä.

Edellä todetuilla perusteilla Pihlajalinna Terveys Oy:lle ei voida myöntää lupaa ympärivuorokautisten sosiaalipalvelujen tuottamiseen Juupajoen vanhainkoti – toimintayksikössä.

Ilmoituksenvarainen toiminta

Pihlajalinna Terveys Oy on lupahakemuksen yhteydessä ilmoittanut rekisteröitäväksi yhdeksän vanhusten palveluasumisen asiakaspaikkaa.

Ilmoitetuista asiakaspaikoista kolme sijaitsee vanhainkodin yhteydessä, ja näillä kolmella asukkaalla on oma huone, mutta käytössään vain yksi yhteinen saniteettitila. Vanhainkodin pihapiirissä sijaitsee erillinen ryhmäkoti, jossa on kuusi palveluasumispaikkaa vanhuksille. Ryhmäkodissa jokaisella asukkaalla on oma huone, mutta asukkaiden yhteisessä käytössä on vain kaksi wc:tä ja yksi yhteinen sauna-suihkutila. Lisäksi neljän ryhmäkodin huoneen pinta-ala on alle 15 neliömetriä pienimmän huoneen ollessa 12 neliömetriä.

Valvira toteaa, että vanhusten palveluasumiseen tarkoitettuja tiloja ei voida pitää yksityisistä sosiaalipalveluista annetun lain 4 §:n mukaisesti riittävinä ja asianmukaisina, ja että asiakkaan oikeus laadultaan hyviin sosiaalipalveluihin ei toteudu. Vanhusten palveluasumiseen tarkoitettuja toimitiloja ei voi pitää myöskään vanhuspalvelulain 22 §:ssä edellytetyllä tavalla riittävinä, turvallisina ja muilta olosuhteiltaan sopivina asukkaiden tarpeisiin nähden. Valvira katsoo, että osa asukkaille varatuista asuinhuoneista on liian pieniä ja kaikki huoneet ovat varustelultaan puutteellisia, koska asuinhuoneista puuttuu huonekohtaiset asukkaan omassa käytössä olevat saniteettitilat. Valvira katsoo, että asuntojen saniteettitilaratkaisut vaarantavat asukkaiden perusoikeuksiin kuuluvan oikeuden yksityisyyteen. Yhteiset saniteettitilat vaarantavat asiakasturvallisuutta myös hygieniasyistä.

Edellä todetuilla perusteilla Pihlajalinna Terveys Oy:n ilmoittamia sosiaalipalveluja ei voida tallettaa yksityisten palvelujen antajien rekisteriin.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Suomen perustuslaki (731/1999) 10 ja 22 §
 Laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista (812/2000) 4 ja 8 §
 Laki yksityisistä sosiaalipalveluista (922/2011) 4-10, 26-27 ja 32 §
 Sosiaali- ja terveysministeriön asetus yksityisistä sosiaalipalveluista (1053/2011) 1 §
 Laki sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista (272/2005) 10 ja 11 §
 Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista (980/2012) 20-22 §
 Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista annetun lain muuttamisesta (1351/2014) 14 ja 14 a §
 Sosiaalihuoltoasetus (607/1983) 11 §

MUUTOKSENHAKU

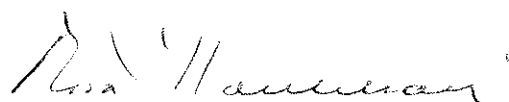
Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitusosoitus on liitteenä.

LISÄTIEDOT

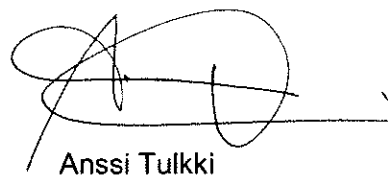
Lisätietoja asiasta antaa ylitarkastaja Anssi Tulkki, puhelin 0295 209 347 tai anssi.tulkki@valvira.fi

Johtaja

Esa Koukkari

Ylitarkastaja

Anssi Tulkki

SUORITEMAKSU JA JAKELU

Suoritemaksu 3350 €

Suoritemaksu sisältää:

- päätös yksityisten sosiaalipalvelujen antamista koskevan luvan muuttamisesta 1500 €
- aluehallintoviraston Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston pyynnöstä suorittama ympärivuorokautisia sosiaalipalveluja antavan toimintayksikön tarkastus 1500 €, joka tilitetään Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastolle
- ilmoituksen rekisteröinti yksityisten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujenantajien rekisteriin 350 € (Valveri)

Maksun määräytyminen ja muutoksenhaun peruste

Valtion maksuperustelaki (150/1992) 1, 3-4, 6, 8, 11, 11 a ja 12 §
 Valtion maksuperusteasetus (211/1992) 1-3 ja 6 §
 Sosiaali- ja terveysministeriön asetus Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston maksullisista suoritteista (1318/2013) 2-3 ja 6 § sekä liitteen 1 kohta 7

Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskus laskuttaa suoritemaksun palvelujen tuottajalta. Jos laskua ei makseta viimeistään eräpäivänä, peritään lisäksi säädetty viivästysmaksu. Maksut ovat ulosottokelpoisia ilman tuomiota tai päätöstä.

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että maksun määrittämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia siihen oikaisua Valviralta kuuden kuukauden kuluessa maksun määrittämisestä.

Oikaisuvaatimus toimitetaan osoitteella:

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto
Yksityiset luvat ja sosiaalihuollon valvonta -osasto
Koskenranta 3
96100 ROVANIEMI
puh. 0295 209 111
faksi 0295 209 704
sähköposti kirjaamo@valvira.fi

Päätös

Pihlajalinna Terveys Oy, saantitodistuksin

Tiedoksi

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto
Juupajoen kunta
Juupajoen vanhainkoti –toimintayksikön vastuuhenkilö